

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-
педагогічної
та навчальної роботи

 Інна АНДРУШКО
" 03 " вересня 2025_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни **ВК 4.11**

ШКІРНІ ТА ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ

підготовки третій освітньо-науковий рівень вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 222 Медицина

(шифр і назва спеціальності)

2025 рік

Робоча програма з дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби»
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти “ 28 ” серпня 2025
року – 27 с.

Розробники програми:

д.мед.н, професор, завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб з
курсом ПО Вінницького національного медичного університету ім. М.І.

Пирогова

С.А. Бондар

д.мед.н, професор кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

С.В. Дмитренко

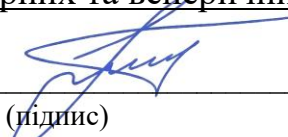
к.мед.н, доцент кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Л.Л. Гармаш

Робоча програма з дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби»
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
затверджена на засіданні кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2025 року

Завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО

 проф. ЗВО (Сергій БОНДАР)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 28 ” серпня 2025 року

Схвалено методичною радою терапевтичних дисциплін Вінницького національного
медичного університету ім.М.І.Пирогова

Протокол № 1 від “ 29 ” серпня 2025 року

Заступник голови МР проф. (Валерій ІВАНОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 29 ” серпня 2025 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» складена відповідно до освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова на третьому (освітньо-науковому) рівні

галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

спеціальність «222 Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація). Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених шкірних захворювань та інфекцій, що передаються статевим шляхом з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків та диспансерний нагляд.

Статус навчальної дисципліни: нормативна, професійно-вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діагностика, лікування, профілактика, реабілітація найбільш розповсюджених захворювань шкіри та інфекцій що, передаються статевим шляхом.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: Історія філософії, як методологічна основа розвитку науки та цивілізації, Англійська мова у науково-медичному спілкуванні, медична етика та деонтологія, Культура мови лікаря: термінологічний аспект, Публікаційна активність та наукометричні бази даних, Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма дерматовенерології. У свою чергу, шкірні та венеричні хвороби формують засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін терапевтичного профілю (Внутрішні хвороби, Фтизіатрія, Побічна дія ліків, Клінічна фармакологія, Клінічна біохімія та мікробіологія, Клінічна морфологія,) та теоретичного (Нормальна анатомія, Патологічна анатомія, Фізіологія, Патологічна фізіологія, Фармакологія, Мікробіологія, Гістологія).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ Шкірні та венеричні хвороби ” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь у сфері шкірних та венеричних захворювань людини, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Шкірні та венеричні хвороби ” є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих дерматовенерологічного профілю.

Результати навчання

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами

ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю

ФК2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези

ФК3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження

ФК4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

ФК5. Володіння сучасними методами наукового дослідження

ФК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення

ФК7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

ФК8. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів

ФК9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності

ФК10. Здатність до лідерства, керування колективом

ФК11. Дотримання етики та академічної доброчесності

Результати навчання

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації

ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

ПРН 3. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

ПРН 4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження

ПРН 6. Виконувати оригінальне наукове дослідження

ПРН 7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

ПРН 8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

ПРН 9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

ПРН 11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН 13. Організовувати освітній процес.

ПРН 14. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення

ПРН 15. Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди)

ПРН 16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

ПРН 17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні прояви, сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). Він здатний призначити та обґрунтувати базисну терапію цих захворювань, оцінити її ефективність та безпечність.
2. Здобувач вищої освіти здатний пояснити патогенез розвитку дерматозів та ІПСШ, обґрунтувати та інтерпретувати результати сучасних методів діагностики та динамічного спостереження за пацієнтами, призначати лікування на підставі принципів доказової медицини.
3. Пояснити сутність загально медичної проблеми профілактики, вчасної діагностики та ефективного лікування дерматозів та ІПСШ.
4. Володіти навичками діагностики, диференційної діагностики та лікування хронічних дерматозів на підставі сучасних даних з високим рівнем доказовості.
5. Здатний назвати сучасні дані щодо клінічних проявів, класифікації ІПСШ, обґрунтувати найбільш інформативні новітні методи діагностики та лікування цих захворювань, оцінювати їх результати.
6. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні ознаки та класифікацію піодермій, мікозів відповідно до сучасних стандартів та даних доказової медицини, діагностувати їх використовуючи сучасні додаткові методи дослідження, обґрунтувати та призначити лікування, визначитись із тактикою ведення пацієнта.
7. Володіти навичками діагностики захворювань сполучної тканини (хронічного еритематозу, вогнищевої склеродермії, дерматоміозиту) застосовуючи сучасні специфічні та найбільш інформативні методи, призначати та оцінювати їх лікування, використовуючи новітні дані доказової медицини
8. Здатний назвати сучасні дані щодо клінічних проявів, класифікації пухирчатих дерматозів обґрунтовувати призначення найінформативніших методів діагностики та аналізувати їх

результати. Призначати сучасне лікування, яке ґрунтується на даних доказової медицини.

9. Володіти навичками діагностики алергодерматозів, назвати основні диференційно-діагностичні ознаки простого дерматиту, алергічного дерматиту, токсидермії, еземи, призначати відповідне сучасне лікування та оцінювати його ефективність.
10. Проводити диференційну діагностику нейродерматозів. Володіти навичками призначення специфічних найінформативніших лабораторних та інструментальних досліджень, оцінювання їх результатів у пацієнтів із нейродерматозами, набряком Квінке, синдромом Лайєла. Обґрунтовувати, призначати відповідне лікування та оцінювати його ефективність.
11. Володіти навичками диференційної діагностики паразитарних дерматозів та назвати принципи їх сучасного лікування.
12. Проводити діагностику ППСШ, призначати сучасне лікування сифілісу, гонореї, негонорейних уретритів, ґрунтуючись на даних доказової медицини. Володіти навичками диференційної діагностики ППСШ.
13. Здобувач вищої освіти здатний пояснити принципи сучасної лабораторної діагностики ППСШ, назвати найінформативніші методи, оцінювати їх результати.
14. Здобувач вищої освіти повинен називати основні поняття медичної реабілітації, обґрунтовувати та призначати багаторівневу медичну реабілітацію при хронічних дерматозах та ППСШ, оцінювати її ефективність.

2. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Практичні заняття	Самостійна робота	Медична практика
Шкірні та венеричні хвороби	Модуль 1	240	8	90	90	60

Змістовий модуль

Тема 1. Сучасні дані патогенезу, клінічних проявів, методів лабораторної та інструментальної діагностики шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом

Анатомія та фізіологія шкіри. Загальна характеристика шкіри – колір, еластичність, тургор, малюнок, вологість, жирність та інш. Будова епідермісу, дерми, підшкірної жирової клітковини. Кровоносні і лімфатичні судини, нервово-рецепторний апарат шкіри. Волосся, волосяний фолікул, потові залози, сальні залози, нігті – будова, функції. Фізіологія та біохімія шкіри. Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Участь шкіри у водному, мінеральному, білковому, вуглеводному, вітамінному, ферментному та жировому обмінах. Утворення в шкірі біологічно активних сполук. Основні функції шкіри – захисна, імунна, терморегуляційна, видільна, резорбційна, дихальна. Шкіра – орган чуття. Основні патологічні процеси в шкірі. Запалення в шкірі. Загальна частина: морфологічні типи запального процесу в шкірі при різних дерматозах. Семіотика шкірних хвороб. Морфологічні елементи шкірних висипів – первинні та вторинні, їх характеристика і значення для постановки діагнозу та вивчення динаміки захворювання, гістопатологія. Зміни волосся. Зміни нігтів. Порушення пото- і саловиділення. Загальні принципи терапії шкірних хвороб. Загальна та місцева терапія. Фізіотерапія в дерматології. Принципи вибору фізичних методів лікування з урахуванням стадії захворювання, форми, характеру перебігу, а також віку хворого, наявності супутніх захворювань. Протипокази: абсолютні, відносні

Тема 2. Піодермії. Мікози. Діагностика. Принципи лікування.

Піодермії. Поширеність. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Фолікуліт. Сикоз стафілококовий. Фурункул. Фурункульоз. Карбункул.

Гідраденіт. Лікування і профілактика. Стрептококове імпетиго. Ектима. Хронічна глибока виразкова і вегетуюча піодермія. Бешіха. Еризипілоїд. Піогенна гранульома. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Лікування і профілактика піодермій.

Мікози. Збудники. Шляхи зараження. Морфологія і фізіологія патогенних грибів. Клінічна класифікація мікозів. Кератомікози. Різнобарвний лишай, п'єдра (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Пахова епідермофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, лікування.

Мікози стоп та кистей. Етіологія. Епідеміологія мікозів стоп (поширеність серед різних професійних груп, чинники ризику розвитку мікозу). Клініка, диференціальна діагностика. Патогенетична терапія. Профілактика (організаційні заходи, дезинфектанти, диспансеризація). . Оніхомікоз. Поширеність, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Лікування.

Мікроспорія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Поверхнева трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.

Зооантропонозна трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Кандидоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка поверхневих форм. Хронічний генералізований (гранулематозний) кандидоз. Кандидоз внутрішніх органів (патогенез, клініка). Діагностика кандидозу (мікроскопічна, культуральна, серологічна, гістологічна, експеримент на тваринах). Лікування кандидозу. Системні антимікотики, Протигрибкові препарати для зовнішнього застосування.

Плісневі ураження нігтів та шкіри. Етіологія. Клініка, диференціальна діагностика, лікування. . Фавус; черепицеподібний мікоз. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.

Поверхневі псевдомікози. Еритразма. Паховий трихонокардіоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування. Аспергільоз. Споротрихоз. Хромомікоз. Міцетомі. Кокцидіодоз. Гістоплазмоз. Актиномікоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

Тема 3. Вірусні та паразитарні дерматози. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Вірусні хвороби шкіри. Простий пухирцевий лишай, оперізуючий лишай, бородавки, гострокінцеві конділоми, вузлики доярок, контагіозний молюск. Етіологія. Провокуючі чинники. Гістопатологія. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика. Паразитарні захворювання шкіри Короста. Характеристика збудника. Умови зараження. Клінічні прояви, ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика. Укуси кліщів та інших комах. Волосатик. Цистицеркоз шкіри. Гостра виразка вульви Чапіна-Ліпшютца, синдром Бехчета. Етіологія, клініка, діагностика, лікування. Демодекоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.

Тема 4. Алерго-та нейродерматози. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Алергодерматози. Екзема. Етіологія. Патогенез. Клінічна і гістопатологічна характеристика. Методи клінічної та лабораторної діагностики. Лікування. Профілактика.

Нейродерматози Етіологія. Патогенез. Роль спадкових та зовнішніх чинників. Основні нозологічні форми. Атопічний дерматит. Свербець. Шкірний свербіж. Кропив'янка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 5. Захворювання сполучної тканини (колагенози) Системні захворювання сполучної тканини. Червоний вовчак. Вогнищева склеродермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Гістопатологія. Лікування і прогноз. Склередема Бушке. Дерматоміозит. Етіологія. Патогенез. Клінічні форми. Гістопатологія. Лікування і прогноз.

Тема 6. Папулосквамозні дерматози (псоріаз, червоний плоский лишай, псоріаз, рожевий лишай) стандарти діагностики, лікування, тактика ведення хворих.

Псоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Пустульозний псоріаз. Артропатичний псоріаз. Псоріатична

еритродермія. Парапсоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Герпетиформне імпетиго Гебри. Стійкий гнійний акродерматит Галлопо. Червоний плоский лишай. Червоний волосяний лишай Девержі. Рожевий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.

Тема 7. Пухирчасті дерматози. Принципи діагностики та лікування

Пухирні дерматози. Справжня пухирчатка. Хронічний сімейний доброякісний пемфігус. Пемфігус очей. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імунофлюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз. Пемфігоїд. Герпетиформний дерматит Дюринга. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.

Тема 8. Еритеми та васкуліти шкіри: діагностика, диференційна діагностика. Принципи лікування.

Еритеми. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стивенса-Джонсона. Синдром Лайсла. Відцентрована кільцеподібна еритема Дар'є. Хронічна мігруюча еритема Афцеліуса-Ліпшутца. Кільцеподібна ревматична еритема. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика. Симетричний еритроціаноз шкіри. Озноблення. Еритема, виступаюча над поверхнею шкіри, тривалоперебігаюча. Еритема дисхромічна стійка. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика. Васкуліти (ангіїти). Некротичний васкуліт Шенлейн-Геноха, вузлуватий періартеріїт, вузлувата еритема, злаякісний папульоз Дегоса, гемосидерози шкіри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування та прогноз.

Тема 9. Доброякісні та злаякісні пухлини шкіри. Принципи діагностики та лікування.

Доброякісні та злаякісні пухлини шкіри, передракові захворювання шкіри, невуси. Класифікація доброякісних пухлин шкіри. Поняття про передракові захворювання шкіри, паранеоплазії. Клінічні форми. Гістопатологія. Принципи лікування. Профілактика.

Злаякісні новоутворення шкіри: епітеліоми, меланоми. Класифікація, патогенез, клініка, гістопатологія, діагностика, лікування. Саркома Капоші. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування. Прогноз.

Тема 10. Особливості шкірних хвороб у дитячому віці. Спадкові хвороби шкіри. Принципи діагностики та лікування.

Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Особливості будови шкіри дітей. Особливості клінічного перебігу дерматозів у дитячому віці. Принципи зовнішньої терапії дерматозів у дітей. Шкірні хвороби новонароджених. Мастоцитома. Гістіоцитоз Х у дітей. Класифікація, клінічні форми. Хвороби новонароджених: адипонекроз, склерема, склередема. Спадкові хвороби шкіри. Іхтіоз та іхтіозіформні еритродермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.

Долонно-підшовні кератодермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. . Факоматози (нейрофіброматоз, склероз туберозний, синдром базально-клітинних невусів, синдром Стерджа-Вебера-Краббе). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Акродерматит ентеропатичний Етіологія, патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Порушення обміну речовин (фенілкетонурія, тирозинемія II, ксантоматоз, алкаптонурия). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Спадкова пухирчатка (бульозний епідермоліз). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Ектодермальні дисплазії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Спадкові порушення пігментації (нетримання пігменту, альбінізм). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.

Тема 11. Диференційна діагностика та сучасне лікування інфекційних хвороб шкіри (туберкульоз шкіри, лепра, лейшманіоз).

Інфекційні захворювання шкіри Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика

Лепра. Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.

Лейшманіоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 12. Інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). Класифікація. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Біологія збудників. Первинний та вторинний періоди сифілісу. Диференційна діагностика.

Сифіліс. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні особливості, ультраструктура і мінливість. Вплив зовнішніх чинників на бліду трепонеми. Методи дослідження блідої трепонеми. Шляхи поширення сифілітичної інфекції. Імунітет, реінфекція, суперінфекція. Експериментальний сифіліс, його значення. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Поняття про прихований та «злоякісний» сифіліс. Первинний період сифілісу.

Клінічна характеристика типового твердого шанкера, його різновидів, атипових форм та ускладнень. Гістопатологія твердого шанкера. Регіонарний лімфаденіт і лімфангоїт. Методи встановлення діагнозу в первинному періоді сифілісу. Диференціальна діагностика. Лікування. Вторинний період сифілісу. Тривалість, особливості перебігу. Продромальні явища. Клінічна та гістопатологічна характеристика висипань на шкірі і слизових оболонках у вторинному періоді. Диференційна діагностика. Ураження нервової системи, кісток, суглобів, очей, внутрішніх органів. Лікування.

Тема 13. Третинний період сифілісу. Вроджений сифіліс. Лабораторна діагностика сифілітичної інфекції: принципи лікування.

Сифіліс. Третинний період сифілісу. Частота і причини його розвитку, тривалість. Клінічна та гістопатологічна характеристика. Диференційна діагностика шкірних проявів третинного сифілісу. Перебіг. Контагіозність сифілісу в третинному періоді. Ураження кісток, суглобів, внутрішніх органів і нервової системи. Діагностика. Лікування.

Природжений сифіліс. Визначення. Шляхи передачі інфекції нащадкам. Вплив сифілісу на перебіг та завершення вагітності. Сифіліс плода. Клініка раннього природженого сифілісу. Клініка пізнього природженого сифілісу. Прихований ранній та пізній природжений сифіліс. Лікування.

Сифіліс нервової системи. Класифікація. Асимптомний менінгіт. Клінічні різновиди асимптомного нейросифілісу. Діагностика. Лікування.

Сифіліс внутрішніх органів. Пізні ураження серцево-судинної системи, травного тракту, дихальної системи, інших органів (клініка, гістопатологія, диференційна діагностика). Лікування вісцерального сифілісу. Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Лабораторна діагностика та лікування хворих на сифіліс. Відбірковий тест на сифіліс – мікрореакція преципітації з кардіоліпіновим антигеном на сифіліс (МР). Серодіагностика сифілісу. Комплекс серологічних реакцій. Реакція імібілізації блідих трепонем (РІТ). Реакція імунофлюоресценції (РІФ). Імуноферментний аналіз (ІФА). Реакція пасивної гемаглютинації (РПГА). Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс. Біологічно псевдопозитивні реакції на сифіліс. Дослідження спинномозкової рідини. Інкубаційний період. Причини, що впливають на його тривалість.

Препарати пеніциліну та альтернативні антибіотики. Механізм дії, дозування, методики лікування; побічні явища і ускладнення, їх лікування та профілактика; протипокази. Поняття про серорезистентність при сифілісі. Особливості лікування сифілісу у вагітних. Превентивне лікування. Критерії вилікованості сифілісу. Профілактика сифілісу первинна та вторинна. Засоби індивідуальної профілактики.

Тема 14. Гонорея та негонорейні уретрити. Клініка. Діагностика. Принципи лікування. Дерматологічні прояви СНІДу. Профілактика ІПСШ. Реабілітація хворих на шкірні хвороби та ІПСШ.

Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Збудник гонореї, його морфологія, ультраструктура і біологія. Мінливість. Джерела інфекції. Шляхи поширення гонорейної інфекції та її вплив на організм. Інкубаційний період. Вплив різних чинників на перебіг гонореї. Механізми стійкості *N. gonorrhoeae* до антибіотикотерапії. Імунітет при гонореї. Екстрагенітальна гонорея.

Класифікація гонореї. Методи лабораторної діагностики (бактеріоскопія, бактеріологічний, молекулярно-біологічні). Клініка, діагностика гострого і хронічного гонорейного уретриту у чоловіків. Клініка, діагностика ускладненої гонореї у чоловіків. Простатити. Епідидиміти. Особливості клінічного перебігу, діагностика і ускладнення гонорейного процесу у жінок. Особливості клінічного перебігу і діагностики гонореї у дівчаток на теперішній час, клініка і лікування. Принципи і методи лікування гонореї. Первинна і вторинна профілактика гонореї.

Урогенітальний трихомоніаз. Збудник захворювання. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення (діагностика, лікування). Урогенітальний хламідіоз. Збудник захворювання. Класифікація. Клініка, методи лабораторної діагностики. Лікування, профілактика. Ускладнення урогенітального хламідіозу (діагностика, лікування). Хвороба Рейтера (етіологія, патогенез, клініка, лікування). Негонококові урогенітальні захворювання. Значення урогенітальних мікоплазм в розвитку запальних процесів урогенітального тракту (клініка, діагностика, лікування). Неспецифічні уретрити (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Бактерійний вагіноз. Визначення. Клініка, діагностика, лікування. Вагініти (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Урогенітальний кандидоз. Характеристика збудника. Клініка, діагностика, лікування. М'який шанкер (шанкериод). Пахова лімфогранульома (донованоз). Збудник. Інкубаційний період. Клінічні прояви. Змішаний шанкер. Методи діагностики. Лікування. Профілактика. Аногенітальний герпес. Аногенітальні (венеричні) бородавки.

Папиломовірусна інфекція. Роль вірусів в розвитку патології урогенітального тракту. Загальна характеристика вірусів, в поширенні яких грає роль статевий шлях передачі. Сімейство герпесвірусів (ВПГ – 1, ВПГ – 2, ВВЗ, вірус Епштейн-Барр, ЦМВ). Класифікація, будова. Особливості клінічного перебігу. Аногенітальна герпетична інфекція. Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз. Вплив ВПГ на репродуктивне здоров'я чоловіків і жінок. Герпес та вагітність. Неонатальний герпес. Лікування аногенітальної герпетичної інфекції. Сучасні погляди на етіологію та патогенез ВІЛ-інфекції та СНІДу. Епідеміологія. Сприяючі фактори та патогенез. Клінічна класифікація. Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Всього	Лекції	Прак-тичні заняття	Самос-тійна робота
Анатомія та фізіологія шкіри. Загальна характеристика шкіри – колір, еластичність, тургор, малярні залози, вологість, жирність та інші. Будова епідермісу, дерми, підшкірної жирової клітковини. Кровоносні і лімфатичні судини, нервово-рецепторний апарат шкіри. Волосся, волоссяний фолікул, потові залози, сальні залози, нігті – будова, функції. Фізіологія та біохімія шкіри.	1	-	1	-
Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Участь шкіри у водному, мінеральному, білковому, вуглеводному, вітамінному, ферментному та жировому обміні. Утворення в шкірі біологічно активних сполук. Основні функції шкіри – захисна, імунна, терморегуляційна, видільна, резорбційна, дихальна. Шкіра – орган чуття.	1	-	-	1
Основні патологічні процеси в шкірі. Запалення в шкірі. Загальна частина: морфологічні типи запального процесу в шкірі при різних дерматозах.	1	-	-	1
Семіотика шкірних хвороб. Морфологічні елементи шкірних висипів – первинні та вторинні, їх характеристика і значення для постановки діагнозу та вивчення динаміки захворювання, гістопатологія.	1	-	1	-

Зміни волосся. Зміни нігтів. Порушення пото- і саловиділення.	1	-	-	1
Загальні принципи терапії шкірних хвороб. Загальна та місцева терапія. Фізіотерапія в дерматології.	1,5	-	-	1,5
Принципи вибору фізичних методів лікування з урахуванням стадії захворювання, форми, характеру перебігу, а також віку хворого, наявності супутніх захворювань. Протипокази: абсолютні, відносні.	1	-	-	1
Дерматити та токсидермії. Визначення. Причини розвитку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Променеві ураження шкіри. Медикаментозні дерматити і токсикодермії. Патомімія. Лікування, профілактика.	1	-	1	-
Професійні хвороби шкіри. Визначення. Значення професійних чинників та реактивності організму в розвитку профдерматозів. Клінічні форми. Діагностичне значення шкірних проб. Лікування.	1,5	-	-	1,5
Диспансеризація та працевлаштування хворих. Профілактика. Вплив різних професійних чинників на перебіг шкірних хвороб.	1	-	-	1
Нейродерматози Етіологія. Патогенез. Роль спадкових та зовнішніх чинників. Основні нозологічні форми. Атопічний дерматит. Свербець. Шкірний свербіж. Кропив'янка. Діагностика. Лікування. Профілактика.	1	-	1	-
Алергодерматози. Екзема. Етіологія. Патогенез. Клінічна і гістопатологічна характеристика. Методи клінічної та лабораторної діагностики. Лікування. Профілактика.	1	-	1	-
Псоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Пустульозний псоріаз. Артропатичний псоріаз. Псоріатична еритродермія.	1	-	1	-
Парапсоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Герпетиформне імпетиго Гебри. Стійкий гнійний акродерматит Галлопо.	1	-	-	1
Лишай. Червоний плоский лишай. Червоний волосяний лишай Девержі. Рожевий лишай Жібера. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	1	-	1	-
Пухирні дерматози. Справжня пухирчатка. Хронічний сімейний доброякісний пемфігус. Пемфігус очей. Етіологія.	1	-	1	-
Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.				
Пухирні дерматози. Пемфігоїд. Герпетиформний дерматит Дюринга. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.	1	-	-	1

Еритеми. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стивенса-Джонсона. Синдром Лайєла. Відцентрована кільцеподібна еритема Дар'є. Хронічна мігруюча еритема Афцеліуса-Ліпшутца. Кільцеподібна ревматична еритема. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	1	-	1	-
Еритеми. Симетричний еритроціаноз шкіри. Озноблення. Еритема, виступаюча над поверхнею шкіри, тривалоперебігаюча. Еритема дисхромічна стійка. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	1,5	-	-	1,5
Дисхромії шкіри. Вітиліго. Етіологія і патогенез. Клінічні форми (меланодермія, вітиліго). Папілярно-пігментна дистрофія шкіри (акантозис нігріканс). Лікування. Профілактика. Прогноз. Хвороби придатків шкіри. Вульгарні вугрі. Рожеві вугрі. Себорея. Клініка. Діагностика. Лікування.	1,5	-	-	1,5
Системні захворювання сполучної тканини. Червоний вовчак. Вогнищева склеродермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	1	-	1	-
Системні захворювання сполучної тканини. Склередема. Бушке. Дерматоміозит. Етіологія. Патогенез. Клінічні форми. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	1	-	-	1
Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри, передракові захворювання шкіри, невуси. Класифікація доброякісних пухлин шкіри. Поняття про передракові захворювання шкіри, паранеоплазії. Клінічні форми. Принципи лікування. Профілактика. Злоякісні новоутворення шкіри: епітеліоми, меланоми. Класифікація, патогенез, клініка, гістопатологія, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні форми. Гістопатологія. Діагностика. Диференційна діагностика. Сучасні методи лікування. Прогноз. Саркома Капоші. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	1	-	1	-
Васкуліти (ангіїти). Некротичний васкуліт Шенлейн-Геноха, вузлуватий періартеріїт, вузлувата еритема, злоякісний папульоз Дегоса, гемосидерози шкіри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування та прогноз.	1,5	-	-	1,5
Атрофії шкіри. Ідіопатична прогресуюча атрофія шкіри, плямиста атрофія шкіри, анетодермія, пойкилодермія. Крауроз статевих органів. Еластична псевдоксантома Дар'є.	1	-	-	1
Обмінні дерматози. Амілоїдоз, ксантоматоз, ліпоїдний некробіоз, мікседема шкіри та ін. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	1	-	-	1
Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Особливості будови шкіри дітей. Особливості клінічного перебігу дерматозів у дитячому віці. Принципи зовнішньої терапії дерматозів у дітей.	1	-	-	1

Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Мастоцитоз. Гістіоцитоз Х у дітей. Класифікація, клінічні форми. Хвороби новонароджених: адипонекроз, склерема, склередема.	1	-	-	1
Спадкові хвороби шкіри. Іхтіоз та іхтіозіформні еритродермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Долонно-підшовні кератодермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1	-	1	-
Спадкові хвороби шкіри. Факоматози (нейрофіброматоз, склероз туберозний, синдром базально-клітинних невусів, синдром Стерджа-Вебера-Краббе). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1,5	-	-	1,5
Спадкові хвороби шкіри. Акродерматит ентеропатичний. Етіологія, патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Порухення обміну речовин (фенілкетонурія, тирозинемія II, ксантоматоз, алкаптонурия). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1	-	-	1
Спадкові хвороби шкіри. Спадкова пухирчатка (бульозний епідермоліз). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Ектодермальні дисплазії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1	-	1	-
Спадкові хвороби шкіри. Спадкові порушення пігментації (нетримання пігменту, альбінізм). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	1	-	-	1
Піодермії. Поширеність. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Фолікуліт. Сикоз стафілококовий. Фурункул. Фурункульоз. Карбункул. Гідраденіт. Лікування і профілактика.	1	-	1	-
Піодермії. Стрептококове імпетиго. Ектима. Хронічна глибока виразкова і вегетуюча піодермія. Бешиха. Еризипілоїд. Піогенна гранульома. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Лікування і профілактика піодермій.	1	-	1	-
Інфекційні захворювання шкіри. Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика.	1	-	1	-
Лепра. Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	1	-	1	-
Вірусні хвороби шкіри. Простий пухирцевий лишай, оперізуєчий лишай, бородавки, гострокінцеві кондиломи, вузлики доярок, контагіозний моллюск. Етіологія. Провокуєчі чинники. Гістопатологія. Клінічні форми.	1	-	1	-

Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика				
Паразитарні захворювання шкіри Короста. Характеристика збудника. Умови зараження. Клінічні прояви, ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.	1	-	1	-
Паразитарні захворювання шкіри. Укуси кліщів та інших комах. Волосатик. Цистицеркоз шкіри. Гостра виразка вуха Чапіна-Ліпшютца, синдром Бехчета. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	1	-	-	1
Паразитарні захворювання шкіри. Демодекоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Мікози. Збудники. Шляхи зараження. Морфологія і фізіологія патогенних грибів. Клінічна класифікація мікозів.	1	-	1	-
Мікози. Кератомікози. Різнобарвний лишай, п'єдра (етіологія, клініка, діагностика, лікування).	1	-	1	-
Мікози. Пахова епідермофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, лікування. Мікози стоп та кистей. Етіологія. Епідеміологія мікозів стоп (поширеність серед різних професійних груп, чинники ризику розвитку мікозу). Клініка, диференціальна діагностика. Патогенетична терапія. Профілактика (організаційні заходи, дезинфеканти, диспансеризація).	1	-	1	-
Мікози. Оніхомікоз. Поширеність, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Лікування. Мікроспорія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Мікози. Поверхнева трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Зооантропонозна трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Мікози. Кандидоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка поверхневих форм. Хронічний генералізований (гранулематозний) кандидоз. Кандидоз внутрішніх органів (патогенез, клініка). Діагностика кандидозу (мікроскопічна, культуральна, серологічна, гістологічна, експеримент на тваринах). Лікування кандидозу. Системні антимікотики, Протигрибкові препарати для зовнішнього застосування. Плісневі ураження нігтів та шкіри. Етіологія. Клініка, диференціальна діагностика, лікування.	1	-	1	-
Мікози. Фавус; черепицеподібний мікоз. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Поверхневі псевдомікози. Еритразма. Пахвовий трихонокардіоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Мікози. Аспергільоз. Споротрихоз. Хромомікоз. Міцетомі. Кокцидіодоз. Гістоплазмоз. Актиномікоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	1,5	-	-	1,5
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні особливості, ультраструктура і мінливість. Вплив зовнішніх чинників на білуду трепонеми. Методи дослідження блідої трепонеми.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Шляхи поширення сифілітичної інфекції. Імунітет,	1	-	1	-

реінфекція, суперінфекція. Експериментальний сифіліс, його значення. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Поняття про прихований та «злоякісний» сифіліс.				
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Відбірковий тест на сифіліс – мікрореакція преципітації з кардіоліпіновим антигеном на сифіліс (МР). Серодіагностика сифілісу.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Комплекс серологічних реакцій. Реакція іммобілізації блідих трепонем (РІТ). Реакція імунофлюоресценції (РІФ). Іммуноферментний аналіз (ІФА). Реакція пасивної гемаглютинації (РПГА). Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Біологічно псевдопозитивні реакції на сифіліс. Дослідження спинномозкової рідини. Інкубаційний період. Причини, що впливають на його тривалість.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Первинний період сифілісу. Клінічна характеристика типового твердого шанкера, його різновидів, атипових форм та ускладнень. Гістопатологія твердого шанкера.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Регіонарний лімфаденіт і лімфангоїт. Методи встановлення діагнозу в первинному періоді сифілісу. Диференціальна діагностика. Лікування.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Вторинний період сифілісу. Тривалість, особливості перебігу. Продромальні явища. Клінічна та гістопатологічна характеристика висипань на шкірі і слизових оболонках у вторинному періоді. Диференційна діагностика. Ураження нервової системи, кісток, суглобів, очей, внутрішніх органів. Лікування.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Третинний період сифілісу. Частота і причини його розвитку, тривалість. Клінічна та гістопатологічна характеристика. Диференційна діагностика шкірних проявів третинного сифілісу. Перебіг.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Контагіозність сифілісу в третинному періоді. Ураження кісток, суглобів, внутрішніх органів і нервової системи. Діагностика. Лікування.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Природжений сифіліс. Визначення. Шляхи передачі інфекції нащадкам. Вплив сифілісу на перебіг та завершення вагітності. Сифіліс плода. Клініка раннього природженого сифілісу.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Клініка пізнього природженого сифілісу. Прихований ранній та пізній природжений сифіліс. Лікування.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Сифіліс нервової системи.	1	-	-	1

Класифікація. Асимптомний менінгіт. Клінічні різновиди асимптомного нейросифілісу. Діагностика. Лікування. Сифіліс внутрішніх органів.				
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Пізні ураження серцево-судинної системи, травного тракту, дихальної системи, інших органів (клініка, гістопатологія, диференційна діагностика). Лікування вісцерального сифілісу.	1,5	-	-	1,5
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Лабораторна діагностика та лікування хворих на сифіліс.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Препарати пеніциліну та альтернативні антибіотики. Механізм дії, дозування, методики лікування; побічні явища і ускладнення, їх лікування та профілактика; протипокази. Поняття про серорезистентність при сифілісі.	1,5	-	-	1,5
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Особливості лікування сифілісу у вагітних. Превентивне лікування. Критерії вилікованості сифілісу.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Профілактика сифілісу первинна та вторинна. Засоби індивідуальної профілактики.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Збудник гонореї, його морфологія, ультраструктура і біологія. Мінливість. Джерела інфекції. Шляхи поширення гонорейної інфекції та її вплив на організм. Інкубаційний період. Вплив різних чинників на перебіг гонореї. Механізми стійкості <i>N. gonorrhoeae</i> до антибіотикотерапії. Імунітет при гонореї. Екстрагенітальна гонорея. Класифікація гонореї.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Методи лабораторної діагностики (бактеріоскопія, бактеріологічний, молекулярно-біологічні).	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика гострого і хронічного гонорейного уретриту у чоловіків.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика ускладненої гонореї у чоловіків. Простатити. Епідидиміти.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Особливості клінічного перебігу, діагностика і ускладнення гонорейного процесу у жінок. Особливості клінічного перебігу і діагностики гонореї у дівчаток на теперішній час, клініка і лікування.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Принципи і методи лікування гонореї. Первинна і вторинна профілактика гонореї.	1	-	-	1
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний трихомоніаз. Збудник захворювання. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення (діагностика, лікування).	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний хламідіоз. Збудник захворювання.	1	-	1	-

Класифікація. Клініка, методи лабораторної діагностики. Лікування, профілактика. Ускладнення уrogenітального хламідіозу (діагностика, лікування). Хвороба Рейтера (етіологія, патогенез, клініка, лікування).				
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Негонококові уrogenітальні захворювання. Значення уrogenітальних мікоплазм в розвитку запальних процесів уrogenітального тракту (клініка, діагностика, лікування). Неспецифічні уретрити (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Бактерійний вагіноз. Визначення. Клініка, діагностика, лікування. Вагініти (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Уrogenітальний кандидоз. Характеристика збудника. Клініка, діагностика, лікування.	1	-	1	-
Інфекції, що передаються статевим шляхом. М'який шанкер (шанкериод). Пахова лімфогранульома (донованоз). Збудник. Інкубаційний період. Клінічні прояви. Змішаний шанкер. Методи діагностики. Лікування. Профілактика.	1,5	-	-	1,5
Інфекції, що передаються статевим шляхом. Аногенітальний герпес. Аногенітальні (венеричні) бородавки. Папіломовірусна інфекція. Роль вірусів в розвитку патології уrogenітального тракту. Загальна характеристика вірусів, в поширенні яких грає роль статевий шлях передачі. Сімейство герпесвірусів (ВПГ – 1, ВПГ – 2, ВВЗ, вірус Епштейн-Барр, ЦМВ). Класифікація, будова. Особливості клінічного перебігу. Аногенітальна герпетична інфекція. Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз. Вплив ВПГ на репродуктивне здоров'я чоловіків і жінок. Герпес та вагітність. Неонатальний герпес. Лікування аногенітальної герпетичної інфекції.	1	-	1	-
Сучасні погляди на етіологію та патогенез ВІЛ-інфекції та СНІДу. Епідеміологія. Сприяючі фактори та патогенез. Клінічна класифікація. Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики.	1	-	1	-
ВСЬОГО	180	-	90	90

4. Теми лекцій. Лекції програмою не передбачені.

5. Тематичний план практичних занять

№	Назви теми	К-ть годин
1.	Анатомія та фізіологія шкіри. Загальна характеристика шкіри – колір, еластичність, тургор, малюнок, вологість, жирність та інші. Будова епідермісу, дерми, підшкірної жирової клітковини. Кровоносні і лімфатичні судини, нервово-рецепторний апарат шкіри. Волосся, волосяний фолікул, потові залози, сальні залози, нігті – будова, функції. Фізіологія та біохімія шкіри.	2
2.	Семіотика шкірних хвороб. Морфологічні елементи шкірних висипів – первинні та вторинні, їх характеристика і значення для постановки діагнозу та вивчення динаміки захворювання, гістопатологія.	2
3.	Дерматити та токсидермії. Визначення. Причини розвитку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Променеві ураження шкіри. Медикаментозні дерматити і токсикодермії. Патомімія. Лікування, профілактика.	2

4.	Нейродерматози Етіологія. Патогенез. Роль спадкових та зовнішніх чинників. Основні нозологічні форми. Атопічний дерматит. Свербець. Шкірний свербіж. Кропив'янка. Діагностика. Лікування. Профілактика.	2
5.	Алергодерматози. Екзема. Етіологія. Патогенез. Клінічна і гістопатологічна характеристика. Методи клінічної та лабораторної діагностики. Лікування. Профілактика.	2
6.	Псоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Пустульозний псоріаз. Артродатичний псоріаз. Псоріатична еритродермія.	2
7.	Лишаї. Червоний плоский лишай. Червоний волосяний лишай Девержі. Рожевий лишай Жібера. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	2
8.	Пухирні дерматози. Справжня пухирчатка. Хронічний сімейний доброякісний пемфігус. Пемфігус очей. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.	2
9.	Еритеми. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стивенса-Джонсона. Синдром Лайєла. Відцентрована кільцеподібна еритема Дар'є. Хронічна мігруюча еритема Афцеліуса-Ліпшутца. Кільцеподібна ревматична еритема. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика.	2
10.	Системні захворювання сполучної тканини. Червоний вовчак. Вогнищева склеродермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	2
11.	Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри, передракові захворювання шкіри, невуси. Класифікація доброякісних пухлин шкіри. Поняття про передракові захворювання шкіри, паранеоплазії. Клінічні форми. Принципи лікування. Профілактика. Злоякісні новоутворення шкіри: епітеліоми, меланоми. Класифікація, патогенез, клініка, гістопатологія, діагностика, лікування.	2
12.	Доброякісні і злоякісні пухлини шкіри. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні форми. Гістопатологія. Діагностика. Диференційна діагностика. Сучасні методи лікування. Прогноз. Саркома Капоші. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, гістопатологія, лікування.	2
13.	Спадкові хвороби шкіри. Іхтіоз та іхтіозіформні еритродермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Долонно-підшовні кератодермії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
14.	Спадкові хвороби шкіри. Спадкова пухирчатка (бульозний епідермоліз). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. Ектодермальні дисплазії. Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
15.	Піодермії. Поширеність. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Фолікуліт. Сикоз стафілококовий. Фурункул. Фурункульоз. Карбункул. Гідраденіт. Лікування і профілактика.	2
16.	Піодермії. Стрептококове імпетиго. Ектима. Хронічна глибока виразкова і вегетуюча піодермія. Бешіха. Еризипілоїд. Піогенна гранульома. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, гістопатологія окремих форм піодермій. Лікування і профілактика піодермій.	2
17.	Інфекційні захворювання шкіри Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика.	2

18.	Лепра. Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	2
19.	Вірусні хвороби шкіри. Простий пухирцевий лишай, оперізуючий лишай, бородавки, гострокінцеві кондиломи, вузлики доярок, контагіозний моллюск. Етіологія. Провокуючі чинники. Гістопатологія. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика	2
20.	Паразитарні захворювання шкіри Короста. Характеристика збудника. Умови зараження. Клінічні прояви, ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.	2
21.	Паразитарні захворювання шкіри. Демодекоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
22.	Мікози. Збудники. Шляхи зараження. Морфологія і фізіологія патогенних грибів. Клінічна класифікація мікозів.	2
23.	Мікози. Кератомікози. Різнобарвний лишай, п'єдра (етіологія, клініка, діагностика, лікування).	2
24.	Мікози. Пахова епідермофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, лікування. Мікози стоп та кистей. Етіологія. Епідеміологія мікозів стоп (поширеність серед різних професійних груп, чинники ризику розвитку мікозу). Клініка, диференціальна діагностика. Патогенетична терапія. Профілактика (організаційні заходи, дезинфеканти, диспансеризація).	2
25.	Мікози. Оніхомікоз. Поширеність, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Лікування. Мікроспорія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	2
26.	Мікози. Поверхнева трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Зооантропонозна трихофітія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.	2
27.	Мікози. Кандидоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна класифікація, клініка поверхневих форм. Хронічний генералізований (гранулематозний) кандидоз. Кандидоз внутрішніх органів (патогенез, клініка). Діагностика кандидозу (мікроскопічна, культуральна, серологічна, гістологічна, експеримент на тваринах). Лікування кандидозу. Системні антимікотики, Протигрибкові препарати для зовнішнього застосування. Плісневі ураження нігтів та шкіри. Етіологія. Клініка, диференціальна діагностика, лікування.	2
28.	Мікози. Фавус; черепицеподібний мікоз. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування. Поверхневі псевдомікози. Еритразма. Паховий трихонокардіоз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
29.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні особливості, ультраструктура і мінливість. Вплив зовнішніх чинників на білуду трепонеми. Методи дослідження блідої трепонеми.	2
30.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Шляхи поширення сифілітичної інфекції. Імунітет, реінфекція, суперінфекція. Експериментальний сифіліс, його значення. Загальний перебіг, періодизація сифілісу. Поняття про прихований та «злоякісний» сифіліс.	2
31.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Комплекс серологічних реакцій. Реакція іммобілізації блідих трепонем (РІТ). Реакція імунофлюоресценції (РІФ). Імуноферментний аналіз (ІФА). Реакція пасивної гемаглютинації (РПГА).	2
	Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс.	

32.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Первинний період сифілісу. Клінічна характеристика типового твердого шанкера, його різновидів, атипичних форм та ускладнень. Гістопатологія твердого шанкера.	2
33.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Регіонарний лімфаденіт і лімфангоїт. Методи встановлення діагнозу в первинному періоді сифілісу. Диференціальна діагностика. Лікування.	2
34.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Вторинний період сифілісу. Тривалість, особливості перебігу. Продромальні явища. Клінічна та гістопатологічна характеристика висипань на шкірі і слизових оболонках у вторинному періоді. Диференційна діагностика. Ураження нервової системи, кісток, суглобів, очей, внутрішніх органів. Лікування.	2
35.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Третинний період сифілісу. Частота і причини його розвитку, тривалість. Клінічна та гістопатологічна характеристика. Диференційна діагностика шкірних проявів третинного сифілісу. Перебіг.	2
36.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Природжений сифіліс. Визначення. Шляхи передачі інфекції нащадкам. Вплив сифілісу на перебіг та завершення вагітності. Сифіліс плода. Клініка раннього природженого сифілісу.	2
37.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Клініка пізнього природженого сифілісу. Прихований ранній та пізній природжений сифіліс. Лікування.	2
38.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Лабораторна діагностика та лікування хворих на сифіліс.	2
39.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Збудник гонореї, його морфологія, ультраструктура і біологія. Мінливість. Джерела інфекції. Шляхи поширення гонорейної інфекції та її вплив на організм. Інкубаційний період. Вплив різних чинників на перебіг гонореї. Механізми стійкості <i>N. gonorrhoeae</i> до антибіотикотерапії. Імунітет при гонореї. Екстрагенітальна гонорея. Класифікація гонореї.	2
40.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика гострого і хронічного гонорейного уретриту у чоловіків.	2
41.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний трихомоніаз. Збудник захворювання. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення (діагностика, лікування).	2
42.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Урогенітальний хламідіоз. Збудник захворювання. Класифікація. Клініка, методи лабораторної діагностики. Лікування, профілактика. Ускладнення урогенітального хламідіозу (діагностика, лікування). Хвороба Рейтера (етіологія, патогенез, клініка, лікування).	2
43.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Негонококові урогенітальні захворювання. Значення урогенітальних мікоплазм в розвитку запальних процесів урогенітального тракту (клініка, діагностика, лікування). Неспецифічні уретрити (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Бактерійний вагіноз. Визначення. Клініка, діагностика, лікування. Вагініти (етіологія, клініка, діагностика, лікування). Урогенітальний кандидоз. Характеристика збудника. Клініка, діагностика, лікування.	2
44.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Аногенітальний герпес. Аногенітальні (венеричні) бородавки. Папіломовірусна інфекція. Роль вірусів в розвитку патології урогенітального тракту. Загальна характеристика вірусів, в поширенні яких грає роль статевий	2

	шлях передачі. Сімейство герпесвірусів (ВПГ – 1, ВПГ – 2, ВВЗ, вірус Епштейн-Барр, ЦМВ). Класифікація, будова. Особливості клінічного перебігу. Аногенітальна герпетична інфекція. Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз. Вплив ВПГ на репродуктивне здоров'я чоловіків і жінок. Герпес та вагітність. Неонатальний герпес. Лікування аногенітальної герпетичної інфекції.	
45.	Сучасні погляди на етіологію та патогенез ВІЛ-інфекції та СНІДу. Епідеміологія. Сприяючі фактори та патогенез. Клінічна класифікація. Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики. Клініко-лабораторна діагностика. Дерматологічні прояви СНІДу. Принципи терапії та профілактики.	2
	ВСЬОГО	90

6. Самостійна робота

№	Назви теми	К-ть годин
1.	Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Участь шкіри у водному, мінеральному, білковому, вуглеводному, вітамінному, ферментному та жировому обміні. Утворення в шкірі біологічно активних сполук. Основні функції шкіри – захисна, імунна, терморегуляційна, видільна, резорбційна, дихальна. Шкіра – орган чуття.	2
2.	Основні патологічні процеси в шкірі. Запалення в шкірі. Загальна частина: морфологічні типи запального процесу в шкірі при різних дерматозах.	2
3.	Зміни волосся. Зміни нігтів. Порушення пото- і саловиділення.	2
4.	Загальні принципи терапії шкірних хвороб. Загальна та місцева терапія. Фізіотерапія в дерматології.	3
5.	Принципи вибору фізичних методів лікування з урахуванням стадії захворювання, форми, характеру перебігу, а також віку хворого, наявності супутніх захворювань. Протипокази: абсолютні, відносні.	2
6.	Професійні хвороби шкіри. Визначення. Значення професійних чинників та реактивності організму в розвитку профдерматозів. Клінічні форми. Діагностичне значення шкірних проб. Лікування.	3
7.	Диспансеризація та працевлаштування хворих. Профілактика. Вплив різних професійних чинників на перебіг шкірних хвороб.	2
8.	Парапсоріаз. Етіологія та патогенез. Клінічні форми та стадії розвитку. Діагностичні феномени, їх гістологічне обґрунтування. Принципи загального і зовнішнього лікування в різні стадії хвороби. Профілактика рецидивів. Герпетиформне імпетиго Гебри. Стійкий гнійний акродерматит Галлопо.	2
9.	Пухирні дерматози. Пемфігоїд. Герпетиформний дерматит Дюринга. Етіологія. Патогенез. Методи клінічної і лабораторної діагностики. Імуно-флюорисцентна діагностика пухирчатих дерматозів. Лікування. Прогноз.	2
10.	Еритеми. Симетричний еритроціаноз шкіри. Озноблення. Еритема, виступаюча над поверхнею шкіри, тривалоперебігаюча. Еритема дисхромічна стійка. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика	3
11.	Дисхромії шкіри. Вітиліго. Етіологія і патогенез. Клінічні форми (меланодермія, вітиліго). Папілярно-пігментна дистрофія шкіри (акантозис нігриканс). Лікування. Профілактика. Прогноз. Хвороби придатків шкіри. Вульгарні вугрі. Рожеві вугрі. Себорея. Клініка. Діагностика. Лікування.	3
12.	Системні захворювання сполучної тканини. Склередема. Бушке. Дерматоміозит. Етіологія. Патогенез. Клінічні форми. Гістопатологія. Лікування і прогноз.	2

13.	Васкуліти (ангіїти). Некротичний васкуліт Шенлейн-Геноха, вузлуватий періартеріїт, вузлувата еритема, злоякісний папульоз Дегоса, гемосидерози шкіри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування та прогноз.	3
14.	Атрофії шкіри. Ідіопатична прогресуюча атрофія шкіри, плямиста атрофія шкіри, анетодермія, пойкилодермія. Крауроз статевих органів. Еластична псевдоксантома Дар'є.	2
15.	Обмінні дерматози. Амілоїдоз, ксантоматоз, ліпоїдний некробіоз, мікседема шкіри та ін. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
16.	Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Особливості будови шкіри дітей. Особливості клінічного перебігу дерматозів у дитячому віці. Принципи зовнішньої терапії дерматозів у дітей.	2
17.	Особливості шкірних захворювань в дитячому віці. Шкірні хвороби новонароджених. Мастоцитоз. Гістіоцитоз Х у дітей. Класифікація, клінічні форми. Хвороби новонароджених: адипонекроз, склерема, склередема.	2
18.	Спадкові хвороби шкіри. Факоматози (нейрофіброматоз, склероз туберозний, синдром базально-клітинних невисів, синдром Стерджа-Вебера-Краббе). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	3
19.	Спадкові хвороби шкіри. Акродерматит ентеропатичний. Етіологія, патогенез, гістопатологія, клініка, лікування. порушення обміну речовин (фенілкетонурія, тирозинемія II, ксантоматоз, алкаптонурия). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
20.	Спадкові хвороби шкіри. Спадкові порушення пігментації (нетримання пігменту, альбінізм). Етіологія патогенез, гістопатологія, клініка, лікування.	2
21.	Паразитарні захворювання шкіри. Укуси кліщів та інших комах. Волосатик. Цистицеркоз шкіри. Гостра виразка вульви Чапіна-Ліпшютца, синдром Бехчета. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
22.	Мікози. Аспергільоз. Споротрихоз. Хромомікоз. Міцетомі. Кокцидіоїдоз. Гістоплазмоз. Актиномікоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	3
23.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Відбірковий тест на сифіліс – мікрореакція преципітації з кардіоліпіновим антигеном на сифіліс (МР). Серодіагностика сифілісу.	2
24.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Біологічно псевдопозитивні реакції на сифіліс. Дослідження спинномозкової рідини. Інкубаційний період. Причини, що впливають на його тривалість.	2
25.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Контагіозність сифілісу в третинному періоді. Ураження кісток, суглобів, внутрішніх органів і нервової системи. Діагностика. Лікування.	2
26.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Сифіліс нервової системи. Класифікація. Асимптомний менінгіт. Клінічні різновиди асимптомного нейросифілісу. Діагностика. Лікування. Сифіліс внутрішніх органів.	2
27.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Пізні ураження серцево-судинної системи, травного тракту, дихальної системи, інших органів (клініка, гістопатологія, диференційна діагностика). Лікування вісцерального сифілісу.	3
28.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Препарати пеніциліну та альтернативні антибіотики. Механізм дії, дозування, методики лікування; побічні явища і ускладнення, їх лікування та профілактика; протипокази. Поняття про серорезистентність при сифілісі.	3
29.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Особливості лікування сифілісу у вагітних. Превентивне лікування. Критерії вилікованості сифілісу.	2

30.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Сифіліс. Профілактика сифілісу первинна та вторинна. Засоби індивідуальної профілактики.	2
31.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Методи лабораторної діагностики (бактеріоскопія, бактеріологічний, молекулярно-біологічні).	2
32.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Клініка, діагностика ускладненої гонореї у чоловіків. Простатити. Епідидиміти.	2
33.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Особливості клінічного перебігу, діагностика і ускладнення гонорейного процесу у жінок. Особливості клінічного перебігу і діагностики гонореї у дівчаток на теперішній час, клініка і лікування	2
34.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Гонорея. Принципи і методи лікування гонореї. Первинна і вторинна профілактика гонореї.	2
35.	Інфекції, що передаються статевим шляхом. М'який шанкер (шанкeroїд). Пахова лімфогранульома (донованоз). Збудник. Інкубаційний період. Клінічні прояви. Змішаний шанкер. Методи діагностики. Лікування. Профілактика.	3
	ВСЬОГО	90

Медична практика здійснюється під час роботи з хворими (в лабораторії) **60 годин**

	Тема	Кі-ть годин
1.	Повинен уміти правильно і всебічно проводити огляд шкірних покривів та видимих слизових оболонок.	2
2.	Діаскопія, пальпація, пошкрябування.	2
3.	Відтворення та оцінка дермографізму.	2
4.	Аналіз рентгенограм.	2
5.	Люмінесцентна діагностика грибкових захворювань.	2
6.	Спиномозкова пункція (люмбальна).	2
7.	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуваних сумішей, пластирів, аерозолей, лаків.	2
8.	Зрошування хлоретилом.	2
9.	Електрокоагуляція.	2
10.	Кріотерапія рідким азотом.	2
11.	Проведення відлущування за Арієвичем.	2
12.	Масаж передміхурової залози.	2
13.	Бужування.	2
14.	Катетеризація м'яким катетером.	2
15.	Інстиляція уретри.	2
16.	Видалення гострокінцевих кондиллом.	2
17.	Правильне виписування дерматологічних рецептів.	2
18.	Заповнення санаторно-курортної картки.	2
19.	Визначення больової та тактильної чутливості.	2
20.	Визначення проби Бальцера.	2
21.	Визначення симптому Нікольського.	2
22.	Визначення симптому Аушпіца.	2
23.	Біопсія шкіри. Дерматоскопічне дослідження дерматозів.	2
24.	Взяття матеріалу при діагностиці мікозів.	2
25.	Дослідження на коростяний кліщ.	2
26.	Дослідження на акантолітичні клітини.	2
27.	Взяття матеріалу для дослідження на бліду трепонему.	2
28.	Пункція лімфатичних вузлів.	2
29.	Взяття матеріалу для дослідження на гонококки, трихомонади, хламідії, мікоплазми.	2
30.	Постановка шкірних алергічних проб.	2
	ВСЬОГО:	60

Педагогічна практика програмою не передбачена

7. Індивідуальні завдання: Участь у клінічних розборах, реферативні повідомлення, написання реферату, доповідь на науково-практичних конференціях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання невідкладної допомоги.

8. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням ситуаційних задач, моделюванням клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

9. Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу з використанням пригод, гумористичних уривків, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

10. Методи оцінювання (контролю): усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

11. Форма підсумкового контролю успішності - іспит (оцінка з дисципліни здобувача складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит).

12. Форма поточного контролю успішності навчання: (для іспиту/диференційованого заліку) сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Критерії оцінювання кожної теми (для іспиту/диференційованого заліку):

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи (для іспиту/диференційованого заліку).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту/диференційованого залікового заняття:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену/ диференційованого заліку)
180-200	A	відмінно
170-179,9	B	добре
160-169,9	C	
141-159,9	D	задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

14. Рекомендована література**Базова**

1. Babinets L. S., Bezditko P. A., Bondar S. A. [та ін.]. Family medicine : textbook. Book 3, Special part, Multidisciplinary general medical practice / L. S. Babinets [та ін.]. — Київ, 2020.
2. Bologna J. L., Schaffer J. V., Cerroni L. Dermatology / J. L. Bologna, J. V. Schaffer, L. Cerroni. — 5th ed. — Philadelphia : Elsevier, 2024. — Vol. 1–2.
3. Burge S., Matin R., Wallis D. Oxford handbook of medical dermatology / S. Burge, R. Matin, D. Wallis. — 2nd ed. — Oxford : Oxford University Press, 2016. — 720 p.
4. Elston D. M., Ferringer T. [et al.]. Dermatopathology / D. M. Elston, T. Ferringer [et al.]. — 4th ed. — Philadelphia : Elsevier, 2025.
5. Griffiths C. E. M. [et al.]. Rook's textbook of dermatology / C. E. M. Griffiths [et al.]. — 10th ed. — Hoboken : Wiley-Blackwell, 2024. — 4864 p.
6. James W. D. [et al.]. Andrews' diseases of the skin : clinical dermatology / W. D. James [et al.]. — 14th ed. — Philadelphia : Elsevier, 2024.

7. Kang S. [et al.]. Fitzpatrick's dermatology / S. Kang [et al.]. — 9th ed. — New York : McGraw-Hill Education, 2019. — Vol. 1–2. — 3949 p.
8. Ліпскер Д. Керівництво з клінічного обстеження та діагностики в дерматології / Д. Ліпскер ; [пер. з франц.]. — 2-ге вид. — Париж : Elsevier Masson, 2020. — 400 с.
9. Mahé A., Faye O. Dermatologie de la diversité / A. Mahé, O. Faye. — Paris : Elsevier Masson, 2022. — 304 p.
10. Савчак В. І., Галнікіна С. О. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом : підручник / В. І. Савчак, С. О. Галнікіна. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. — 507 с.
11. Сизон О. О. (ред.). Дерматологія, венерологія : посіб. для студ. та магістрів вищих навч. закл. / за заг. ред. О. О. Сизона. — Львів : ДрукЗахід, 2017. — 548 с.
12. Сизон О. О. (ред.). Дерматологія, венерологія в питаннях та відповідях : посіб. для студ. та магістрів вищих навч. закл. / за заг. ред. О. О. Сизона. — Львів : ДрукЗахід, 2017. — 180 с.
13. Степаненко В. І. (ред.). Дерматологія та венерологія : підручник / за ред. В. І. Степаненка. — 2-ге вид., переробл. та доповн. — Київ : Купріянова О. О., 2025. — 928 с.
14. Степаненко В. І. (ред.). Дерматологія. Венерологія : підручник / за ред. В. І. Степаненка. — Київ : КІМ, 2013. — 902 с.
15. Степаненко В. І., Чоботарь А. І., Бондар С. О. [та ін.]. Дерматологія і венерологія : підручник / В. І. Степаненко [та ін.]. — 2-ге вид. — Київ : Медицина, 2020. — 336 с.
16. Степаненко В. І., Чоботарь А. І., Бондар С. О. [та ін.]. Практикум з дерматології і венерології : навч. посіб. / В. І. Степаненко [та ін.]. — 3-тє вид. — Київ : Медицина, 2020. — 360 с.
17. Степаненко В. І. (ред.). Dermatology, Venereology : textbook / ed. by V. I. Stepanenko. — Kyiv : KIM, 2013. — 560 p.
18. Святенко Т. В., Свистунов І. В. Дерматологія. Венерологія : підручник / Т. В. Святенко, І. В. Свистунов. — Київ : Нова книга, 2021. — 656 с.
19. Галнікіна С. О. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом : підручник / С. О. Галнікіна. — 2-ге вид., переробл. та доповн. — Тернопіль : ТНМУ, 2020. — 424 с.
20. Schwarz T., Schmuth M., Fritsch P. Dermatologie und Venerologie : Grundlagen – Klinik – Atlas / T. Schwarz, M. Schmuth, P. Fritsch. — 4. Aufl. — Berlin : Springer, 2026. — 1200 S.
21. Thomas L. Manuel de dermoscopie / L. Thomas. — Paris : Elsevier Masson, 2021. — 208 p.
22. Von Stebut-Borschitz E. [et al.]. Facharztprüfung Dermatologie und Venerologie : 1000 kommentierte Prüfungsfragen / E. Von Stebut-Borschitz [et al.]. — 2. Aufl. — Stuttgart : Thieme, 2020. — 372 S.

Допоміжна

1. Айзятұлов Р. Ф. Сифіліс. Донецьк : Донеччина, 1998. 227 с.
2. Інфекції, що передаються статевим шляхом : навч. посіб. / А. Д. Дюдюн та ін. Київ : Поліграф плюс, 2012. 133 с.
3. Запорожан В. М., Аряєв М. Л. ВІЛ-інфекція і СНІД. Київ : Здоров'я, 2004. 635 с.
4. Гоукроджер Д. Дж., Ардерн-Джонс М. Р. Дерматологія: текст і кольорові ілюстрації. 7-е вид. Київ : Медицина, 2023. 184 с.
5. Святенко Т. В., Свистунов І. В. Дерматологія. Венерологія : атлас (укр. та англ. мовами). Вінниця : Нова книга, 2020. 424 с.
6. Behl P. N., Aggarwal A., Srivastava G. Practice of Dermatology. 9th ed. [S. l.], 2002. 490 p.
7. Dermatology in General Medicine / Fitzpatrick et al. 4th ed. New York : McGraw-Hill, 1993.
8. Fitzpatrick T. B. Color Atlas and Synopsis of Clinical Dermatology. 3rd ed. [S. l.], 1997.
9. Hunter J. A. A., Savin J. A., Dahl M. V. Clinical Dermatology. 3rd ed. [S. l.], 2002. 365 p.
10. Guidelines of care for the management of atopic dermatitis in adults with topical therapies (2025 Focused Update) / American Academy of Dermatology. Journal of the American Academy of Dermatology. 2025.
11. European Guideline (EuroGuiDerm) on Atopic Eczema – Living Update 2024 / A. Wollenberg, M. Kinberger, B. Arents et al. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology. 2025.
12. European guideline on the management of Chlamydia trachomatis infections / J. A. White, N. Dukers-Muijrs, C. Hoebe et al. International Journal of STD & AIDS. 2025.
13. European guidelines for the management of genital herpes / R. Patel, B. Moran, E. Clarke et al. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology. 2024.
14. The European guideline on the management of epididymo-orchitis / E. D. Justice, J. Fricker, J. D. C. Ross et al. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology. 2025.

15. Sexually Transmitted Infections Treatment Guidelines, 2021 / Centers for Disease Control and Prevention. Atlanta : CDC, 2021.
16. European consensus-based interdisciplinary guideline for diagnosis, treatment and prevention of actinic keratoses (2024 Update) / L. Kandolf, K. Peris, J. Malvehy et al. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology. 2024.
17. European S2k guidelines for hidradenitis suppurativa/acne inversa. Part 2: Treatment / C. C. Zouboulis, F. G. Bechara et al. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology. 2024.

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmue.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmue.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Український журнал дерматології, венерології, косметології УЖДВК

http://uadvc.org.ua/?page_id=63

ARTICLES ON Dermatology <https://emedicine.medscape.com/dermatology>

Dermatology Online Journal <https://escholarship.org/uc/doj>

Dermatology Atlas

<http://www.meddean.luc.edu/lumen/MedEd/medicine/dermatology/melton/atlas.htm>

The Electronic Textbook of Dermatology <http://telemedicine.org/stamford.htm>